

Ομολογώ εξαρχής ότι για το μακεδονικό-σκοπιανό γνωρίζω λίγα πράγματα. Με αφορμή όμως το θέμα που έχει ανακύψει ανέτρεξα και πάλι στα περασμένα και σας τα αφηγούμαι. Γύρω στο 1962 υπηρέτησα τη στρατιωτική μου θητεία στην Καβάλα ως αξιωματικός και υπεύθυνος του τεχνικού τμήματος του λόχου. Τότε η Καβάλα θεωρείτο παραμεθόριος. Έστελναν εκεί για εργασίες βοηθητικές, αγγαρείες που λέμε, κομμουνιστές, μουσουλμάνους από την Κομοτηνή και άλλους ανεπιθύμητους. Μην ξεχνάμε ότι βρισκόμαστε στα πρώτα μετεμφυλιακά χρόνια και οι κομμουνιστές ήταν “κόκκινο πανί” και φυσικά φακελωμένοι. Στον λόχο είχα υπό την ευθύνη μου εκατόν δέκα φαντάρους τεχνίτες και δώδεκα πολίτες. Όταν ανέλαβα, η ακινησία των οχημάτων λόγω βλαβών ήταν αυξημένη στο 35%. Με αλλαγές που εφάρμοσα στην παραγωγή, π.χ. έκανα εργοδηγούς τους πολίτες, έδινα κίνητρα, άδειες κ.λπ., δημιούργησα ένα οικογενειακό περιβάλλον, κατεβάσαμε το ποσοστό στο 5%. Επισκευάζαμε περίπου χίλια πεντακόσια οχήματα της 11^{ης} Μεραρχίας, πολλή δουλειά. Από το ΓΕΣ δεν το πίστευαν και ήρθε ο στρατηγός ο ίδιος από την Αθήνα να το διαπιστώσει και μάλιστα ο διοικητής μου μου φώναζε «Ρε Τομάζο, σου είπα να το κατεβάσεις αλλά όχι και 5%, τώρα όλοι πρέπει να προετοιμαστούμε για γενική επιθεώρηση και δεν ξέρω τι άλλο θα προκύψει για μένα που περίμενα και προαγωγή». Τότε υπήρχε μεγάλη πειθαρχία στο στράτευμα. Θυμάμαι ότι ο διοικητής μου όταν τηλεφώνησε ο Στρατηγός από το ΓΕΣ πετάχτηκε επάνω σαν σούστα και του είπα «Τι κάνετε εκεί, αφού δεν σας βλέπει».

Μεταξύ των κομμουνιστών που υπηρετούσαν μαζί μου ήταν και τέσσερις μορφωμένοι νέοι, τους οποίους πήρα από τις αγγαρείες και τις σκοπιές, τους έφερα στο τεχνικό γραφείο μου και είναι αλήθεια ότι με βοήθησαν πάρα πολύ.

Όπως ήταν φυσικό ανέπτυξα κάποια φιλία με τα παιδιά που δούλευαν μαζί μου, τους κομμουνιστές. Ο λοχαγός μου που είχε βγάλει τη σχολή πολέμου, είχε πολεμήσει στον εμφύλιο, ήταν εκπαιδευμένος στην αντικομμουνιστική προπαγάνδα, είχε μεγάλη εμπειρία και ήταν φανατικός αντικομμουνιστής, μου έλεγε «έχεις κάνει λάθος με τους ανθρώπους που έχεις κοντά σου, αυτοί δεν είναι πατριώτες και δεν πρέπει να τους εμπιστεύεσαι» και σκοπός και όνειρό του ήταν να μου το αποδείξει. Κάλεσε, λοιπόν, τον λόχο σε γενική ομιλία για την πατρίδα και μου λέει «το κάνω για σένα»... Ρωτάει, λοιπόν, με τρόπο τον βοηθό μου, τον δικηγόρο, αν πιστεύει ότι η Μακεδονία είναι ελληνική. Έμεινα έκπληκτος· δεν απάντησε και μετά από επιμονή του είπε «για μας δεν υπάρχουν σύνορα». Το ίδιο υποστήριξαν και οι άλλοι τρεις. Ο ένας ήταν δικηγόρος και οι άλλοι δύο μηχανικοί, οι οποίοι δεν είχαν γίνει αξιωματικοί γιατί ήταν κομμουνιστές και κυρίως αρνούσαν να υπογράψουν δήλωση αποκήρυξης του κομμουνισμού. Είπα στον λοχαγό μου ότι είχε δίκιο και όταν ήρθαν την άλλη μέρα στο γραφείο τούς έβαλα άγριο χέρι. Τους είπα «Δεν ντρέπεστε, να αμφισβητείτε ότι είναι ελληνική η Μακεδονία του Μεγάλου Αλεξάνδρου;». Έκτοτε εξαιτίας και άλλων γεγονότων έγινα αντικομμουνιστής. Βέβαια αυτοί οι άνθρωποι κατά τη γνώμη μου, παρόλο που ήταν μορφωμένοι, είχαν γαλουχηθεί με την κομμουνιστική ιδεολογία, άκουγαν και τον ελληνικό σταθμό προπαγάνδας από την Βουλγαρία που τους έλεγε ότι εκεί ζούσαν σε παράδεισο και είχαν φτάσει σε υψηλό βαθμό μυθομανίας. Στις συζητήσεις που έκαναν μαζί μου επέμεναν ότι για μας δεν υπάρχει πατρίδα και εμμέσως αμφισβητούσαν την ελληνικότητα της Μακεδονίας. Τότε, όπως λέμε και στη Χίο, έγινα καυτός φούρνος, τους έβρισα, τους είπα «Από εμένα άδεια δεν πρόκειται να πάρετε ποτέ» και τους γύρισα πίσω στην αγγαρεία, παρόλο που δεν με βόλευε γιατί κάποιος έπρεπε να κάνει τη δουλειά.

Φυσικά τότε δεν είχα υπόψη μου, ούτε ήμουν ενημερωμένος για τα σχέδια του κομμουνιστικού κόμματος να κάνει ομόσπονδο κράτος με πρωτεύουσα τη Θεσσαλονίκη και να συμπεριλαμβάνει τους Βουλγάρους και τους Σέρβους, αφού όλοι αυτοί ήταν σύντροφοι και κοινώς σκοπός τους ήταν η κατάργηση της αστικής τάξης. Δηλαδή οι δικοί μας άθελά τους και εν αγνοία τους (θέλω να πιστεύω) ενίσχυαν την επιδίωξη των Βουλγάρων να βγουν στο Αιγαίο. Ο Θεός βοήθησε και κερδίσαμε τον εμφύλιο, γιατί η Ελλάδα θα ήταν τώρα μέχρι τη Λάρισα.

Η Μακεδονία είναι από τα πιο γνήσια και πανάρχαια κομμάτια του Ελληνισμού. Ως προς τη γλώσσα, **είναι γεγονός ότι από τον 5^ο π.Χ. αιώνα επίσημη γλώσσα της Μακεδονίας καθιερώθηκε η Αττική διάλεκτος Αθηνών.**

Όπως γράφει ο καθηγητής Ν. Ανδριώτης, η βόρεια Μακεδονία από καθαρά ελληνόφωνη χώρα που ήταν μέχρι τον 5ο αιώνα μ.Χ., όπως η ιστορία και αρχαιολογία μαρτυρεί, αφομοιώθηκε με πολύ βραδύ ρυθμό από τους Σλάβους οι οποίοι κατά καιρούς και κατά κύματα εισήλθαν σε αυτή. Για τον λόγο αυτό οι ελληνόφωνοι κάτοικοι της περιοχής πριν εκσλαβιστούν περνούσαν από ένα στάδιο διγλωσσίας κατά το οποίο μιλούσαν και τη δική τους την ελληνική και τη σλαβική των νέων κατοίκων και έτσι μπόρεσαν να διατηρήσουν στη νέα τους γλώσσα ένα μέρος από τον λεξιλογικό θησαυρό της παλιάς εθνικής γλώσσας.

Είναι για μας τους Έλληνες και για κάθε γνώστη της ιστορίας γνωστό ότι η ελληνική γλώσσα επέδρασε στη διαμόρφωση των γλωσσών πολλών λαών, μάλιστα όπως ξέρετε στις λατινογενείς γλώσσες, αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, αποτελεί τουλάχιστον το 10-15%. Ήταν φυσικό επομένως να επηρεάσει και τις γλώσσες των γειτονικών βαλκανικών χωρών, καθώς ήταν η επίσημη γλώσσα του Βυζαντίου, της Εκκλησίας και της Ορθοδοξίας.

Η εγκατάσταση σλαβικών φύλων στην πεδινή περιοχή ανάμεσα στον Δούναβη και στον Αίμο έγινε για πρώτη φορά στις αρχές του 7^{ου} αιώνα, όταν αναταραχές του Βυζαντινού κράτους μείωσαν την άμυνα των βορείων συνόρων. Η μεγαλύτερη πύκνωση του σλαβικού στοιχείου έγινε στα χρόνια της τουρκοκρατίας όπου οι Τούρκοι αγάδες συνέχισαν τις συνήθειες των Βυζαντινών γαιοκτημόνων να φέρνουν σκλάβους κολίγες στα τσιφλίκια τους. Βαθμιαίως όμως αυτός εξισλαμισμός τόσο στη βυζαντινή όσο και στην τουρκική περίοδο, περιορίστηκε στο βόρειο τμήμα και δεν προχώρησε στα νότια, σε αυτό που σήμερα ανήκει στην ελληνική επικράτεια.

Το σημερινό κράτος των Σκοπίων εκτός από ένα σύντομο χρονικό διάστημα της ηγεμονίας του Βούλγαρου Τσάρου Σαμουήλ, δεν μπόρεσε ποτέ στο παρελθόν να αποκτήσει δική του κρατική υπόσταση. Διοικήθηκε κατά καιρούς από τους Βυζαντινούς, τους Βούλγαρους και τους Τούρκους. Μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο ιδρύθηκε η Σοσιαλιστική Δημοκρατία της Μακεδονίας ως ομόσπονδη δημοκρατία της Γιουγκοσλαβίας. Το 1991, με τη διάλυση της Γιουγκοσλαβίας η πρώην γιουγκοσλαβική δημοκρατία έγινε ανεξάρτητο κράτος με τη συνταγματική ονομασία «Δημοκρατία της Μακεδονίας». Η Βουλγαρία θεωρεί τους πολίτες της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας ως ομόεθνους και ομογλώσσους της.

Μέχρι σήμερα η γλώσσα που μιλούν κατά πλειονότητα οι κάτοικοι του κράτους των Σκοπίων και που εντελώς αυθαίρετα ονόμασαν μακεδονική, είναι ένα σλαβικό ιδίωμα με τόσο στενούς δεσμούς προς τη βουλγαρική και τη σερβική, ώστε σύμφωνα με τις αρχές της γλωσσικής επιστήμης δεν μπορεί να θεωρηθεί αυτοτελής όπως οι δύο προηγούμενες. Τα μόνα σαφή σύνορα του σλαβικού αυτού ιδιώματος είναι με την ελληνική γλώσσα και συμπίπτουν περίπου με τα γεωγραφικά σύνορα των Σκοπίων με την Ελλάδα, εκτός από μια μικρή σφήνα που σχηματίζει το ιδίωμα αυτό επάνω στο ελληνικό έδαφος, στην ορεινή περιοχή βορείως της Καστοριάς. Το έζησα αυτό όταν πήγα εκεί και άκουσα αυτή την παράξενη γλώσσα και σκέφτηκα, στην Ελλάδα μιλάνε σλάβικα; Τώρα καταλαβαίνω καλύτερα το γιατί.

Το ιδίωμα αυτό είναι ένας μεταβατικός σταθμός ανάμεσα στη σερβική και τη βουλγαρική.

Επίσης επηρεάζεται από τη χώρα που συνορεύει. Στα σύνορα με την Αλβανία έχει αλβανική επίδραση, το ίδιο συμβαίνει και στα σύνορα με τη Βουλγαρία και τη Σερβία. Όσο πιο κοντά βρίσκεται σε μια χώρα, τόσο περισσότερο επηρεάζεται. Οι Σέρβοι γλωσσολόγοι δίνουν μεγαλύτερη βαρύτητα στα κοινά του γνωρίσματα με τη σερβική και οι Βούλγαροι στα κοινά με τη βουλγαρική.

Οι σλαβόφωνοι του κράτους των Σκοπίων, που αποτελούν τα 2/3 του πληθυσμού, πριν η σλαβική ομοσπονδία τους επιβάλλει το όνομα Μακεδονία, ονόμαζαν οι ίδιοι τους εαυτούς τους Bugari, δηλαδή Βούλγαροι. Στις 2 Αυγούστου 1944 ιδρύθηκε στα Σκόπια η λαϊκή Δημοκρατία της Μακεδονίας ως κράτος ομόσπονδο της Γιουγκοσλαβίας. Δυστυχώς τότε δεν αντιδράσαμε, ήταν οι γεωπολιτικές συνθήκες τέτοιες, ο Τίτο ήταν πολύ ισχυρός, τον είχαν ανάγκη και οι Άγγλοι και οι Σύμμαχοι και προσπαθούσαν να τον αποσπάσουν από τη Ρωσία, όπως και έγινε και εμείς σαν αδύναμο κράτος, ειδικά μετά από τον εμφύλιο πόλεμο δεν μπορούσαμε να κάνουμε τίποτα.

Τότε σε αυτή την επαρχία της Σερβίας κατοικούσαν σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία 864.000 Σλαβόφωνοι, 164.000 Αλβανοί, 200.000 Τουρκόφωνοι, 10.000 Αρμένιοι, 9.000 βραχύφωνοι, 20.000 τσιγγάνοι και πολλοί Έλληνες που αποτελούσαν τον αστικό πληθυσμό και τους οποίους η στατιστική δεν ανέφερε καθόλου, αλλά το άφησε να αποσιωπηθεί.

Σχετικά με τη γλώσσα, η πολιτική σκοπιμότητα γίνεται προκλητική όταν ως μακεδονική γλώσσα χαρακτηρίζεται παραπλανητικά η νεοσλαβική, η νεόκοπη εκσερβισμένη βουλγαρική που κατασκευάστηκε στα γλωσσικά εργαστήρια των Σκοπίων, με εθνικιστική σκοπιμότητα. **Η γλώσσα του κράτους των Σκοπίων με άλλα λόγια θα μπορούσε να ονομάζεται σλαβική**, αφού πρόκειται για ιδίωμα που μόλις τα τελευταία χρόνια δουλεύτηκε βιαστικά και τεχνικά, για να μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως επίσημη σκοπιανή γλώσσα. Φυσικά καμία σχέση δεν έχει με την αρχαία μακεδονική γλώσσα η οποία ήταν ελληνική διάλεκτος περισσότερο συγγενής με τη δωρική διάλεκτο.

Η συντήρηση του κατασκευασμένου ιδεολογήματος από το βόρειο γείτονά μας καλά κρατεί. Το θέμα επανέρχεται στο προσκήνιο 10 χρόνια μετά τη Σύνοδο του Βουκουρεστίου με το ίδιο πλαίσιο, μέσες άκρες.

Ομολογουμένως δυσκολεύομαι να προτείνω ποια θέση πρέπει να ακολουθήσουμε απέναντι σε μία ρεαλιστική πραγματικότητα, που είναι το γεγονός ότι 140 χώρες την έχουν αναγνωρίσει ως Μακεδονία και η νέα γενιά της πιστεύει ότι είναι Μακεδόνες. Μας πιέζουν να δεχτούμε μία λύση και η είσοδος στο NATO ως μοχλός πίεσης δεν θα υπάρχει για πάντα, άρα τώρα πρέπει να προσπαθήσουμε να πάρουμε ό,τι μπορούμε, ο χρόνος λειτουργεί εις βάρος μας. Δεν γνωρίζω ποιες είναι αυτές οι ανεπίσημες πιέσεις του NATO για να μην έρθουν οι Ρώσοι. Δυστυχώς εξαρτώμεθα πολύ. Αν αρνηθούμε παντελώς δεν ξέρω ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες, ειδικά σε μία δύσκολη συγκυρία πολιτικά, ειδικά με την Τουρκία.

Μέσα σ' αυτόν τον παραλογισμό των Σκοπίων υπάρχουν συνετές φωνές όπως ο πρώτος πρωθυπουργός των Σκοπίων Γκλιγκόροφ, που είπε «Είμαστε Σλάβοι που ήρθαμε στην περιοχή τον 6^ο αιώνα. Δεν έχουμε σχέση με τον Μέγα Αλέξανδρο», ο πρωθυπουργός τους Γκεοργιέφσκι «Η αρχαία Μακεδονία δεν βρίσκεται εδώ στα Σκόπια αλλά νοτιότερα (στην Ελλάδα), ο Ντεσκόσκι Καθηγητής Δικαίου του Πανεπιστημίου των Σκοπίων «Προσπαθούμε να μετατρέψουμε ένα Σλαβικό έθνος σε Ελληνικό». Στην αντίπερα όχθη ο πρωθυπουργός μας Αλέξης Τσίπρας λέει «Εκτός πραγματικότητας να μην δώσουμε το όνομα Μακεδονία στα Σκόπια», και ο υπουργός εργασίας-εξωτερικών «Είναι ακραίοι όσοι διαφωνούν με τον όρο Μακεδονία για τα Σκόπια». Δεν μπορώ να πω ότι ο Τσίπρας και ο Κατρούγκαλος δεν είναι πατριώτες, παρόλο που είναι πρώην σύντροφοι, επειδή τώρα βλέπουν τα πράγματα ρεαλιστικά και σίγουρα έχουν πιο εμπειριστατωμένη γνώση για να το αντισταθμίσουν. Όπως προανέφερα η μόνη περίπτωση να βρεθεί μια λύση που να διορθώνει αρκετά πράγματα είναι τώρα. Διαφορετικά αν το αφήσουμε και τώρα όλος ο κόσμος θα το λέει Μακεδονία, τα παιδιά θα εξακολουθήσουν να μεγαλώνουν με την ονομασία Μακεδόνες και στο μέλλον θα είναι πολύ πιο δύσκολο από ό,τι είναι σήμερα. Άλλωστε δεν ξέρουμε πόσο θα κρατήσει η πίεση που ασκεί το NATO, η Ευρωπαϊκή Ένωση και η Αμερική. Στο μέλλον μπορεί να πάψει να έχει στρατηγική σημασία η είσοδος της Φύρομ στο NATO όπως έπαψαν να έχουν σημασία οι περισσότερες Αμερικάνικες βάσεις στην Ελλάδα.

Το σκοπιανό είναι ένα πολύπλοκο θέμα και χρειάζεται μεγάλη προσοχή και ευαισθησία, ώστε ο επιβεβλημένος εθνισμός, η συνείδηση εθνικής ταυτότητας και η υποστήριξη των εθνικών δικαιωμάτων μας, να μην εκτραπεί σε μορφές εθνικισμού ασυμβίβαστου προς την ιστορία του ελληνισμού. Είναι χρήσιμο να το θυμόμαστε και να το θυμίζουμε. Σκοπός μας πρέπει επίσης να είναι να κάνουμε κι εμείς αντίστοιχη προπαγάνδα προς τα Σκόπια και να τους επαναλαμβάνουμε αυτά που έχουν πει οι συνετοί συμπατριώτες τους. Παρόλο που έχουν μεγαλώσει σε αυτές τις δύο γενιές ως Μακεδόνες, να τους πούμε ότι «παιδιά, τα πράγματα δεν είναι ακριβώς έτσι», τουλάχιστον για να μπορέσουμε να βρούμε μία λύση, δεδομένου ότι και οι δύο χώρες έχουν κοινά συμφέροντα. Βέβαια εμείς εξάγουμε περίπου 500 εκατομμύρια στα Σκόπια και αυτοί εξάγουν μόνο 50. Ξέρω, θα μου πει κάποιος «Ρε Βύρων, η πατρίδα δεν πουλιέται με χρήματα», όλα αυτά όμως είναι παράγοντες που πρέπει σε μία λύση να συνυπολογίζονται.

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε επίσης ότι είμαστε ένας μικρός λαός που ευτύχησε να ζει σε μία προνομιούχο γεωγραφική περιοχή, στο οικοπεδάκι του Θεού, που έγραφα στο προηγούμενο άρθρο μου, και που έχει επιτύχει να θέσει τις βάσεις του ευρωπαϊκού πολιτισμού. Ένας τέτοιος λαός βρίσκεται συνεχώς στο στόχαστρο πολλών επιθέσεων και πρέπει να αγωνίζεται συνεχώς για την επιβίωσή του. Αυτό αποτελεί την πιο οδυνηρή πραγματικότητα που αιώνες τώρα επιμένουμε να ξεχνάμε και φαγωνόμαστε μεταξύ μας. Αντιπροσωπευτικό παράδειγμα αυτής της νοοτροπίας είναι ο εμφύλιος πόλεμος. Αν δεν είχαμε τον εμφύλιο δεν θα αφήναμε το Μακεδονικό να "βράζει" τόσα χρόνια γιατί είμαστε σε εμπόλεμη κατάσταση, είχαμε άλλες προτεραιότητες και όταν τέλειωσε ο πόλεμος η χώρα ήταν κατεστραμμένη. Αν δεν συνέβαιναν όλα αυτά με τον εμφύλιο θα είχαμε αντιδράσει έγκαιρα και με μεγαλύτερες πιθανότητες επιτυχίας και θα τους είχαμε εμποδίσει να προχωρήσουν σε όλους αυτούς τους αλυτρωτισμούς.

Σίγουρα το σκοπιανό είναι ένα σοβαρό πρόβλημα που πρέπει να μας βρει όλους ενωμένους, δυνατούς και προπαντός μακριά από κομματικά συμφέροντα που δεν οδηγούν πουθενά και υπό της παρούσες συνθήκες χρειάζεται ενισχυμένος ρεαλισμός.

Πηγές: Η γλώσσα της Μακεδονίας, Γ. Μπαμπινιώτης, εκδ. Ολκός, Καθημερινή Μπάρμπα-Google